

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 10. ledna 2007

Č.j.: 2431/ENV/07

STANOVISKO K POSOUZENÍ Vlivů PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)
ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

I. Identifikační údaje

Název záměru:

**Využití odkaliště Stráž pro zahlazování následků
hornické činnosti**

Kapacita (rozsah) záměru:

Využití odkaliště I. etapy a II. etapy pro definitivní uložení produktů hornické činnosti - materiálů ze zahlazování následků hornické činnosti po těžbě uranu v daném regionu (například kaly z neutralizačních stanic, haldovina, přírodními radionuklidy kontaminovaná stavební suť a zemina, ostatní kontaminované materiály). Podle současných bilancí bude nutno v letech 2005 - 2040 uložit 15.241 tisíc m³ produktů hornické činnosti, včetně materiálů využitelných jako sanační materiály. Relativně dlouhá doba ukládání je dána dobou potřebnou pro čištění důlních vod především z procesu podzemního loužení a související produkci neutralizačních kalů z tohoto čištění. Podle zpracovaných projekčních podkladů je třeba zajistit celkový úložný objem 17.564 tisíc m³ pro deponování materiálů, pocházejících z hornické činnosti, související se sanací zájmového území. Z toho na I. etapě 3.148 tisíc m³, na II. etapě 14.416 tisíc m³. Z hlediska objemu materiálů, které mají být uloženy v letech 2005 - 2040 činí rezerva 15,2 % možného vytvořeného úložného prostoru. Součástí záměru je i odtěžba odvalů jam č. 1 a 3 pro účely vytvoření zabezpečeného prostoru na odkališti.

Umístění záměru: kraj:

Liberecký

odkaliště: obec:

Stráž pod Ralskem, Noviny pod Ralskem, Brniště,

kat. území:

Stráž pod Ralskem, Noviny pod Ralskem, Luhov
u Mimoně

odvaly jam č. 1 a 3: obec:

Hamr na Jezeře

kat. území:

Hamr na Jezeře

Obchodní firma oznamovatele: DIAMO, s.p., o.z. Těžba a úprava uranu,
Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem

IČ oznamovatele: 00002739

II. Průběh posuzování

Zpracovatel oznámení: Ing. Josef Tomášek, CSc.
osvědčení odborné způsobilosti č.j.: 69/14/OPV/93

Datum předložení oznámení: 8.7.2005

Zpracovatel dokumentace: Ing. Josef Tomášek, CSc.
osvědčení odborné způsobilosti č.j.: 69/14/OPV/93

Datum předložení dokumentace: 2.5.2006

Zpracovatel posudku: Ing. Bohumil Sulek, CSc.
osvědčení odb. způsobilosti č.j.: 11038/1710/OHRV/93

Datum předložení posudku: 20.9.2006

Veřejné projednání: Veřejné projednání posudku a současně dokumentace se uskutečnilo dne 31.10.2006 v 15:00 hodin v zasedací místnosti budovy ŘSP Diamo Stráž pod Ralskem.

Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti:

- 8.7.2005 - Oznamovatel předložil oznámení záměru dle přílohy č. 4 k cit. zákonu.
- 18.7.2005 - Bylo oznámení rozesláno dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a vyjádření a bylo zahájeno zjišťovací řízení.
- 16.9.2005 - Vydalo MŽP závěr zjišťovacího řízení s uvedením, že záměr bude posuzován podle citovaného zákona, a že předložené oznámení se nepovažuje za dokumentaci a je nutné ho dopracovat tak, aby mohlo nahradit dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí dle přílohy č. 4 k cit. zákonu.
- 2.5.2006 - Oznamovatel předložil přepracovanou dokumentaci záměru dle přílohy č. 4 k cit. zákonu.
- 15.5.2006 - Byla dokumentace rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a vyjádření.
- 23.5.2006 - MŽP pověřilo Ing. Bohumila Sulka, CSc. ke zpracování posudku.
- 31.7.2006 - byla na MŽP podána žádost zpracovatele posudku na prodloužení lhůty ke zpracování posudku.
- 20.9.2006 - obdrželo MŽP zpracovaný posudek.
- 25.9.2006 - Byl posudek rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a vyjádření.
- 10.10.2006 – rozeslalo MŽP pozvánku na veřejné projednání dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění,
- 31.10.2006 – se konalo veřejné projednání záměru.

Proces posuzování vlivů na životní prostředí proběhl po formální i věcné stránce bez připomínek, v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a v souladu s vyhláškou MŽP ČR č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí. Veřejnost ani občanská sdružení ve smyslu § 23 odst. 9 citovaného zákona se k dokumentaci ani posudku záměru nevyjádřila.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

- Liberecký kraj,
- Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec,
- Krajský úřad Libereckého kraje.

III. Hodnocení záměru

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Hodnocený záměr bude zdrojem emisí do ovzduší, a proto bylo provedeno hodnocení jeho vlivů na ovzduší, které vychází z výsledků rozptylové studie. Výpočet rozptylové studie byl proveden pro hlavní znečišťující látky: suspendované částice frakce 10 μm (PM_{10}), oxid dusičitý, amoniak a benzen. Uvažovanými zdroji emisí byly stacionární zdroje a liniové zdroje emisí. V areálu odkaliště a v jeho nejbližším okolí se budou projevovat zejména vlivy emisí suspendovaných částic z deponovaných materiálů a také emise oxidů dusíku, benzenu a amoniaku, jejichž zdroje budou stavební stroje a nákladní automobily.

Podle rozptylové studie se příspěvky záměru z hlediska ročních a denních průměrných imisních koncentrací pohybují v úrovních, které nezpůsobí u žádné z posuzovaných látek, ani spolu s ostatními plánovanými aktivitami v oblasti, překročení imisních limitů. Příspěvky záměru k dlouhodobým i ke krátkodobým imisním koncentracím jsou malé, jak ve vztahu k pozadí, tak i z hlediska imisních limitů. Na základě výsledků rozptylové studie lze konstatovat, že záměr je z hlediska vlivů na ovzduší akceptovatelný.

Vlivy záměru na hlukovou situaci byly zhodnoceny na základě hlukové studie. V obdobích se zvýšenou dopravní intenzitou, vyvolanou kumulací dopravy materiálů pro výstavbu hrází odkaliště a materiálů k trvalému uložení, může dojít v zájmovém území v důsledku zvýšené automobilové dopravy k mírnému nárůstu hlukové zátěže na hranicích nejbližšího chráněného venkovního prostoru. Hluk však nepřekročí platné hygienické limity. Hluk z vlastního odkaliště neovlivní obydlená území. Lze očekávat, že při vhodné organizaci výstavby a dodržování platných předpisů nedojde k významnému ovlivnění životního prostředí hlukem.

Hodnocení zdravotních rizik provedené na základě údajů hlukové a rozptylové studie prokázalo, že zamýšlený záměr neovlivní významným způsobem veřejné zdraví v okolních obcích, to znamená, že vliv záměru na zdraví obyvatel bude přijatelný.

Realizace záměru nezhorší poměry v mělké coniacské zvodni a nezpůsobí oproti stávajícímu stavu výraznou změnu vlivů na povrchové a podzemní vody ani z hlediska kvantity, ani z hlediska kvality. Budoucí nakládání s vodami z prostoru odkaliště a z obvodových drenáží bude po realizaci záměru v principu obdobné jako za stávajícího stavu. Významné změny vlivu se proto nepředpokládají ani v tomto případě.

Pro celé území je rozhodující sekundární pozitivní vliv realizace záměru na podzemní vody cenomanské a turonské zvodně. Využití zvětšené kapacity odkaliště umožní optimalizaci a intenzifikaci sanace jedné z nejrozsáhlejších starých ekologických zátěží na území České republiky. Sanace podzemních vod, která je prioritou koncepce celého záměru, sníží jejich znečištění na míru přijatelnou z hlediska rizik pro životní prostředí a zdraví obyvatel a odstraní rizika pro využívání kvalitních zásob podzemní vody pro vodárenské účely.

Před zahájením výstavby bude z pozemků určených k plnění funkce lesa vyjmuta půda potřebná pro dobudování nové trasy přepravy neutralizačních kalů z NDS 6. Jedná se o malé zábory, jejichž vliv na životní prostředí bude zanedbatelný. Záměr nezpůsobí zábor zemědělské půdy.

Navýšení obvodových hrází úložného prostoru odkaliště představuje do jisté míry nový prvek v krajině. K významnějšímu ovlivnění dálkových pohledů nedojde. V případě rekultivace odvalů jam číslo 1 a číslo 3 se po jejich odtěžení předpokládá rekultivace formou hospodářského lesa.

Záměr představuje významný vliv na jedince dvou kriticky ohrožených druhů: skokana skřehotavého a blatnici skvrnitou a jedince silně ohroženého druhu - skokana štíhlého. Před realizací záměru je potřeba požádat o výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů zařazených ve vyhlášce MŽP číslo 395/1992 Sb., v platném znění.

Záměr prakticky neovlivní flóru ani okolní ekosystémy, horninové prostředí, klima, přírodní zdroje nebo kulturní památky. Ani při konzervativním přístupu k hodnocení rizika nebyly zjištěny radiační situace, kdy by byly překročeny limity stanovené pro ochranu před zářením a je možno konstatovat, že realizací záměru se stávající radiační situace prakticky nemění. Vlivy záměru na ostatní složky životního prostředí budou nulové nebo zanedbatelné.

Realizace záměru bude mít jednoznačně pozitivní přímý i nepřímý vliv na tvorbu pracovních míst, a to jak během výstavby tak během provozu. Z hlediska ostatních socio-ekonomických vlivů se předpokládá, že celkový charakter oblasti se ve srovnání se současným stavem významněji nezmění. Celková revitalizace území patrně zvýší hodnotu hmotného majetku.

Problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí není v případě posuzovaného záměru relevantní. Se záměrem nejsou spojeny žádné vyhodnotitelné přeshraniční vlivy na životní prostředí.

Za předpokladu realizace opatření navržených k ochraně životního prostředí, která jsou výsledkem celého procesu posuzování vlivů záměru „Využití odkaliště pro zahlazování následků hornické činnosti“ na životní prostředí a která jsou uvedena v tomto stanovisku, nebude životní prostředí jako celek nebo zdraví obyvatel záměrem ovlivněno nad únosnou míru.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Záměr „Využití odkaliště Stráž pro zahlazování následků hornické činnosti“ představuje činnosti vedoucí v principu k odstranění znečištěných materiálů, které pocházejí z prováděné sanace podzemních vod a revitalizace území zasažených těžbou uranu v oblasti Stráže pod Ralskem. S ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí, se jedná o přijatelný způsob řešení, jehož dopady na životní prostředí jsou minimalizovány.

Technické řešení záměru „Využití odkaliště Stráž pro zahlazování následků hornické činnosti“ je pro potřeby jeho posouzení z hlediska dosaženého stupně poznání, pokud jde

o znečišťování životního prostředí, zpracováno v dokumentaci v dostatečném rozsahu i podrobnosti.

Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí:

Opatření navržená k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí jsou zmiňována v jednotlivých kapitolách posuzované dokumentace a v jejích přílohách. Souhrnně jsou tato opatření uvedena v kapitole „D.IV. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí“.

Opatření navržená zpracovatelem dokumentace byla dále zpřesněna a doplněna o opatření vyplývající z připomínek dotčených orgánů a z vlastního posouzení záměru zpracovatelem posudku.

Povinnosti vyplývající z obecně závazných právních předpisů nejsou zpracovatelem posudku uvažovány. Zpracovatel posudku předpokládá, že v rámci stavby i provozu záměru budou veškerá opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí vyplývající z obecně závazných právních předpisů realizována.

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Stanovení pořadí variant umístění ani variant řešení záměru není v daném případě relevantní, protože záměr je v rámci České republiky navržen pouze v jedné variantě umístění a nemá varianty technického řešení. Pro přepravu kalů z NDS 6 byly posouzeny vlivy čtyř variantních tras, označených čísly 1 až 4. Na základě multikriteriálního hodnocení byla doporučena trasa číslo 1, která v maximální míře využívá již existující komunikace, míjí obytnou zástavbu a prvky systému ÚSES a je druhá nejkratší. Variantu přepravy kalů po trase číslo 1 lze doporučit k realizaci.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci a k posudku:

V rámci předkládaného záměru obdržel příslušný úřad celkem 16 vyjádření k oznámení záměru a 14 vyjádření k dokumentaci záměru. Jednalo se o vyjádření dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávních celků. Příslušný úřad neobdržel žádné vyjádření veřejnosti, občanských sdružení nebo iniciativ. Veškerá vypořádání připomínek vzešlých z obdržených vyjádření jsou komentována v dokumentaci nebo posudku tohoto záměru a všechny oprávněné požadavky vyplývající z těchto vyjádření jsou ve formě podmínek navrženy v tomto stanovisku.

K předloženému posudku bylo doručeno 11 vyjádření dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávních celků. S výjimkou vodoprávního úřadu Krajského úřadu Libereckého kraje byla všechna vyjádření souhlasná a bez připomínek. Požadavky vodoprávního úřadu Krajského úřadu Libereckého kraje byly respektovány a zahrnuty do podmínek níže uvedeného stanoviska.

Souhrnně lze považovat veškerá vyjádření a připomínky jak k oznámení, dokumentaci tak k posudku za vypořádané způsobem, který umožňuje dokončení procesu EIA, vydání souhlasného stanoviska a pokračování dalšího postupu přípravy realizace záměru v následných správních řízeních.

Stanovisko:

Na základě oznámení, dokumentace, posudku a vyjádření k nim uplatněných a doplňujících informací vydává Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., **z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí**

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k záměru

„Využití odkaliště Stráž pro zahlazování následků hornické činnosti“

za předpokladu realizace opatření navržených jako podmínky ve stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí s tím, že níže uvedené podmínky tohoto stanoviska budou respektovány v následujících stupních projektové přípravy záměru, budou zahrnuty jako podmínky rozhodnutí nebo opatření nutných k provedení záměru v příslušných správních nebo jiných řízeních, pokud nebudou do té doby splněny a dále budou respektovány v průběhu realizace a provozování záměru.

Doporučená varianta:

K realizaci záměru je doporučena varianta popsaná a hodnocená v dokumentaci záměru „Využití odkaliště Stráž pro zahlazování následků hornické činnosti“ zpracovaná dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí při respektování níže uvedených podmínek, které jsou výsledkem procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí. Pro dopravu kalů z NDS 6 se doporučuje trasa číslo 1.

Podmínky souhlasného stanoviska:

I. Pro fázi přípravy záměru:

- 1) Uzavřít dohody o spoluúčasti na opravách povrchů vozovek dotčených realizací a provozem záměru, které jsou v majetku Libereckého kraje.
- 2) Zhodnotit a případně upravit rozsah, četnost a kvalitativní parametry monitoringu podzemních a povrchových vod.
- 3) Posoudit nakládání s vodami z prostoru vlastního odkaliště, to znamená posoudit velikost a konstrukci retence, případně oddělených retencí pro čisté a znečištěné vody, včetně zajištění dostatečné kapacity čerpadel a jejich záloh.
- 4) Dořešit nakládání s vodami z technického zázemí odkaliště včetně rozhodnutí o způsobu čištění splaškových vod.
- 5) Dořešit nakládání s vodami z manipulační a odkladové plochy na místě zrušené retenční nádrže.
- 6) Projekčně připravit oddělení čerpání mělkých kontaminovaných podzemních vod s odizolováním vnitřních srážkových vod v centrální retenci v ploše odkaliště.
- 7) Zhodnotit stávající kategorizaci vodního díla Odkaliště I. a II. etapa ve vazbě na nové využití stavby a zpracovat posudek o potřebě technicko-bezpečnostního dohledu nad vodním dílem.

- 8) Ověřit vhodnost materiálů ke stavbě dle příslušných norem.
- 9) Vyhodnotit potřeby užitkové vody a posoudit kapacitu zdrojů povrchových vod.
- 10) Prověřovat vlastnosti neutralizačních kalů, a to jak z hlediska obsahu sušiny ve filtrovaných kalech, tak obsahu kontaminantů v sušině a vyluhovatelnosti.
- 11) V prováděcích projektech respektovat opatření vyplývající z procesu EIA a opatření ze správních řízení k záměru.
- 12) Dále zpřesňovat bilance materiálů nutných pro uložení v odkališti, včetně časového horizontu jejich vzniku.
- 13) Požádat o výjimku dle ustanovení § 56 zákona ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů zařazených ve vyhlášce MŽP číslo 395/1992 Sb., v platném znění (skokan skřehotavý, blatnice skvrnitá, skokan štíhlý).
- 14) V dostatečném předstihu zajišťovat příslušné prováděcí projekty.

II. Pro fázi výstavby záměru:

- 15) Dobudovat a zprovoznit novou trasu přepravy kalů z NDS 6.
- 16) Po dobu realizace těsnění dna odkaliště II. etapy nebudou v hnízdním období (od 20.3. do 20.6.) prováděny žádné práce v blízkosti předpokládaného hnízdiště ptáků, a to do vzdálenosti 50 m od předpokládaných hranic hnízdiště.
- 17) Rozhodnout o konečném tvaru odkaliště I. a II. etapy v dostatečném časovém předstihu.
- 18) Na základě vývoje kvality vod v realizovaných drénech II. etapy odkaliště rozhodnout o separátním shromažďování nekontaminovaných vod a odvodu těchto vod do vnějšího zachytného příkopu.
- 19) Zabezpečit i nadále (po celou dobu realizace záměru) v případě nepříznivých klimatických podmínek důsledné skrápění prašných ploch pro omezení sekundární prašnosti.
- 20) Všechny mechanismy použité při likvidaci objektů a zařízení musí být v dokonalém technickém stavu, zejména z hlediska možných úkapů ropných látek.
- 21) V případě úniku ropných nebo jiných závadných látek bude kontaminovaná zemina neprodleně odtěžena a odpovídajícím způsobem odstraněna podle úrovně znečištění (uložení na lokalitě určené k těmto účelům, spálení, biodegradace).
- 22) Zajistit účinnou techniku pro čištění nákladních aut před výjezdem z areálu odkaliště a z míst odtěžování odvalů na veřejné komunikace.
- 23) Důsledně zajistit rekultivaci všech pozemků dotčených sanačními pracemi z důvodu prevence šíření rudérálních druhů rostlin a alergenních plevelů.
- 24) Při provádění prací na odkališti nenarušit funkci stávajících monitorovacích vrtů podzemních vod nebo zajistit odpovídající náhradní vrty.
- 25) Zpracovat projekt technické a biologické rekultivace odkaliště se začleněním prostoru odkaliště do územního systému ekologické stability - předpokládaný termín je kolem roku 2025 – a projednat projekt s orgánem ochrany přírody.
- 26) Před zahájením rekultivace I. etapy odkaliště zpřesnit potřebné úložné prostory pro produkty hornické činnosti z dále probíhajících činností.
- 27) Přednostně zahájit technickou a biologickou rekultivaci I. etapy odkaliště s tím, že úložné prostory pro produkty hornické činnosti z dále probíhajících činností, budou rekultivovány postupně podle jejich průběžného zaplňování.
- 28) Rekultivace II. etapy odkaliště bude provedena v celém rozsahu.

III. Pro fázi provozu záměru:

- 29) Posoudit možnost postupného uzavírání a rekultivace odkaliště I. etapy po sektorech.
- 30) Posoudit časový vývoj složení znečištěných vod z prostoru odkaliště a způsob jejich čištění a dalšího nakládání s nimi.
- 31) Omezovat prašnost z ploch odkaliště v obdobích nízkých srážek skrápěním v případě, že by docházelo ke zvýšené prašnosti.
- 32) Zaměřit konečný stav dotčeného území s vyčleněním ploch, které zůstanou ve správě DIAMO s.p.
- 33) Zajistit následnou péči o vytvořené dílo.
- 34) Zajistit čištění kontaminovaných odkalištních vod, pokud toto bude ještě potřeba.
- 35) Realizovat konečnou úpravu řešeného území podle schváleného projektu (obvodové příkopy, zbytek Sedlického rybníka, otevření Luční strouhy před výpustí do Ploučnice atd.).
- 36) Zpracovat (aktualizovat) a dodržovat provozní řád odkaliště.
- 37) Zpracovat plány havarijních opatření pro případ úniku závadných látek a plány havarijních opatření pro případ požáru. Provádět pravidelná školení a nácviky zvládání havarijních situací.
- 38) Udržovat v pravidelném provozu síť monitorovacích vrtů v odkališti a v okolí odkaliště.
- 39) Na základě monitoringu podzemních vod rozhodnout ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné správy o zpracování modelové prognózy dlouhodobého vývoje ovlivnění coniacké zvodně v okolí odkaliště.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Platnost tohoto stanoviska je 2 roky ode dne jeho vydání s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 a ustanovením § 4 odst. 1 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb.



Ing. Jaroslava HONOVÁ

předsedatelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

Obdrží:

oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky, zpracovatel dokumentace, zpracovatel posudku